

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Beknopt Verslag

VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
VAN

19 - 01 - 2000
ochtend

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CVP	:	<i>Christelijke Volkspartij</i>
FN	:	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	:	<i>Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SP	:	<i>Socialistische Partij</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000	:	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + het nummer en het volgnummer</i>
QRVA	:	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
HA	:	<i>Handelingen (Integraal Verslag)</i>
BV	:	<i>Beknopt Verslag</i>
PLEN	:	<i>Plenum</i>
COM	:	<i>Commissievergadering</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000	:	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif</i>
QRVA	:	<i>Questions et Réponses écrites</i>
HA	:	<i>Annales (Compte Rendu Intégral)</i>
CRA	:	<i>Compte Rendu Analytique</i>
PLEN	:	<i>Séance plénière</i>
COM	:	<i>Réunion de commission</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

INHOUD

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE – C 090

INTERPELLATIES EN VRAGEN

– Interpellaties van de heren **Geert Bourgeois**, **Tony Van Parys**, **Bart Laeremans**, **Jean-Pol Poncelet** tot de minister van Justitie over de benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik (nrs 208, 210, 211 en 218)

Sprekers : **Geert Bourgeois**, **Tony Van Parys**, **Bart Laeremans**, **Jean-Pol Poncelet** en **Marc Verwilghen**, minister van Justitie

5

– Interpellaties van de heren **Geert Bourgeois** en **Tony Van Parys** tot de minister van Justitie over de uitoefening van het positief injunctierecht (nrs 209 en 217)

Sprekers : **Geert Bourgeois**, **Tony Van Parys**, **Marc Verwilghen**, minister van Justitie, en **Gerolf Annemans**

9

– Vraag van de heer **Jo Vandeurzen** tot de minister van Justitie over het personeelskader in de justitiehuisen (nr. 745)

Sprekers : **Jo Vandeurzen** en minister van Justitie **Marc Verwilghen**

11

– Vraag van de heer **Luc Goutry** en mevrouw **Frieda Brepoels** tot de minister van Justitie over de afdelingen van de hoven van beroep in West-Vlaanderen en Limburg (nrs 762 en 799)

Sprekers : **Luc Goutry**, **Frieda Brepoels** en minister van Justitie **Marc Verwilghen**

12

– Vraag van de heren **Bart Laeremans** en **Geert Bourgeois** tot de minister van Justitie en de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over gerechtelijke achterstand in Brussel (nrs 783, 816)

Sprekers : **Bart Laeremans**, **Geert Bourgeois** en minister van Justitie **Marc Verwilghen**

13

– Vraag van de heer **Geert Bourgeois** tot de minister van Justitie over de rol van het openbaar ministerie in de rechtspleging (nr. 798)

Sprekers : **Geert Bourgeois** en minister van Justitie **Marc Verwilghen**

15

COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE

OPENBARE VERGADERING

WOENSDAG 19 JANUARI 2000

OCHTEND

VOORZITTER :

de heer **Fred ERDMAN**

De vergadering wordt geopend om 10.22 uur.

VRAGEN EN INTERPELLATIES

BENOEMING VAN DE VOORZITTER VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE LUIK

– *Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de benoeming tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik" (nr. 208)*

– *Interpellatie van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "de beleidslijnen inzake benoemingen" (nr. 210)*

– *Interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik" (nr. 211)*

– *Interpellatie van de heer Jean-Pol Poncelet tot de minister van Justitie over "de aanstelling van mevrouw Reynders tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik" (nr. 218)*

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : De benoeming van mevrouw Reynders heeft heel wat beroering verwekt. Het heeft een nooit geziene manifestatie van advocaten teweegebracht. Dit geeft de indruk van een politieke

benoeming en zelfs van nepotisme. De eerste candidate van het hof van beroep en van de Luikse provincieraad was mevrouw Lovens. Mevrouw Reynders was slechts de tweede candidate van de provincieraad en zelfs geen candidate van het hof van beroep.

Dat roept des te meer vragen op omdat wij ons in een overgangperiode bevinden en men dus omzichtigheid zou verwachten. Zoiets past ook niet in een nieuwe politieke cultuur en het wekt geen vertrouwen, zeker niet bij de magistratuur.

Is deze benoeming, waarover een schijn van nepotisme hangt, verenigbaar met het beleid van depolitisering ? Het gerucht gaat dat dit een afrekening is binnen de PRL. Is dat juist ? Hoe verantwoordt de minister deze benoeming ? Zal de nieuwe voorzitter kunnen functioneren ? Hoe zal men een sereen klimaat creëren ? Werd er al een procedure tot schorsing of vernietiging ingezet ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : De benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in Luik heeft inderdaad voor heel wat opschudding gezorgd. De laatste jaren werden er veel inspanningen gedaan om bevorderingen en benoemingen te objectiveren. De laatste 10 jaar werd er niet afgeweken van de adviezen

van het hof van beroep en de provincieraad. Wordt er voortaan afgeweken van deze regel ?

De minister heeft tot nog toe niet afgeweken van de voordrachten. Hoe motiveert de minister in deze zaak zijn beslissing ? De betrokkene was zelfs geen kandidate van het hof van beroep en slechts tweede kandidate van de provincieraad. Het is begrijpelijk dat er hierrond vragen rijzen.

In het notariaat kan men dezelfde trend vaststellen. Vandaag nog verschenen twee arresten van de Raad van State die benoemingen van notarissen schorsen omdat de adviezen niet werden gevolgd.

Wat is de beleidslijn bij benoemingen ?

De heer **Bart Laeremans** (VL. BLOK) : Het Vlaams Blok heeft nooit geloofd dat er een nieuw klimaat van depolitisering was ontstaan, zeker niet aan Franstalige kant. Wij waarschuwen daarvoor onder meer bij de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie. Intussen is gebleken dat wij gelijk hadden.

De benoeming van mevrouw Reynders is beschamend en ontluisterend. Er is een duidelijke band met een topminister : mevrouw Reynders is de zus van de minister van Financiën. Zij was trouwens niet eens voorgedragen. De minister van Justitie heeft heel veel aan minister Reynders te danken. Het feit dat hij voorzitter van de Dutroux-commissie kon worden lag aan het feit dat de kandidatuur van minister Didier Reynders voor die functie niet kon aanvaard worden, aangezien zijn zus op dat ogenblik onderzoeksrechter was.

Kan de minister uitleg verschaffen over zijn motivatie bij deze benoeming ? Welke waren de criteria voor deze benoeming ? Welke evenwichten moesten er gerespecteerd worden ?

Welke beleidslijn zal de minister bij zijn toekomstige benoemingsbeleid hanteren ? Ervaart de minister bij de meerderheidspartijen een nieuw klimaat inzake de justitiële benoemingen ? Ervaart de minister druk om nog andere politieke benoemingen door te voeren ?

De heer **Jean-Pol Poncelet** (PSC) : De beslissing van de minister om mevrouw Danielle Reynders te benoemen heeft op zijn zachtst gezegd voor de nodige consternatie gezorgd. De Luikse balie heeft zelfs een stille manifestatie georganiseerd, en dat is een primeur in gerechtskringen.

Nog een primeur is de houding van de voorzitter die mevrouw Reynders officieel in haar nieuwe ambt moest installeren : hij betreurde openlijk en ten aanschouwe van de media dat hij die rol diende te spelen.

De benoeming van mevrouw Reynders is geen goede zaak voor de geloofwaardigheid van onze instellingen en de onafhankelijkheid van het gerecht.

Uit het *Belgisch Staatsblad* van 6 januari vernemen wij dat mevrouw Reynders effectief benoemd wordt tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik. Krachtens artikel 151 van de Grondwet wordt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg door de Koning benoemd ; daartoe worden twee dubbele lijsten met kandidaten voorgelegd, de ene door het hof van beroep, de andere door de provincieraad.

De minister koos een kandidate die op de tweede plaats stond op de enige lijst van het politieke orgaan, terwijl een andere kandidate, mevrouw Lovens, die overigens voorzitter ad interim is, zowel door het hoge rechtscollege als door het politieke orgaan als eerste werd voorgedragen. Met die beslissing is de minister van een heersende praktijk afgeweken.

Wij zijn allemaal voorstander van het depolitiseren van justitie vermits we de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie hebben goedgekeurd. Ik ga er dan ook van uit dat de minister om dwingende redenen handelde.

Waarom heeft de minister die beslissing genomen ?

In de geest van de Octopusakkoorden, om welke precieze redenen werden de twee voorstellen van benoeming niet gevolgd ?

Het is ondertussen algemeen bekend dat de nieuwe voorzitter van de rechtbank verwant is met een minister.

Naar verluidt heeft mevrouw Lovens u geschreven met de vraag bijkomende elementen aan het dossier te mogen toevoegen.

Een paar maanden geleden kondigde u zelf in de commissie voor de Justitie aan dat u het benoemingsdossier op 27 augustus had ontvangen. U preciseerde dat een kandidaat u had geschreven om het dossier te vervolledigen. Het dossier werd dus opnieuw naar de administratie verzonden.

Heeft u die brief ontvangen, en wat was uw reactie ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Een algemene regel bij benoemingen is dat wie benoemd wordt dat zeer normaal vindt, terwijl de andere kandidaten precies die benoeming beschouwen als een politieke benoeming. Bij de notarissen bestaat dit ook : daar wordt de benoeming van een zoon of dochter van een notaris als apolitek beschouwd, een andere als politiek.

Mevrouw Reynders voldoet juridisch-technisch aan alle wettelijke voorwaarden om benoemd te worden tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg. Hetzelfde geldt voor de andere kandidaten.

Het oude artikel 151 GW regelt de voordracht van kandidaten. Dat legt de minister echter geen keuze op : hij moet zijn beslissing baseren op objectieve criteria. Mijn voorganger kent het probleem. Op 28 november 1998 verscheen bv. de benoeming van een ondervoorzitter bij de rechtbank van eerste aanleg te Luik die als tweede kandidaat was voorgedragen door het hof van beroep en niet door de provincieraad. (*Verder in het Frans*)

Ik zou aan de benoeming van mevrouw Ancia willen herinneren. Er was toen geen sprake van protest of blij van vijandigheid. (*Verder in het Nederlands*)

Bij de benoeming van een raadsheer bij het Hof van Cassatie ontstonden in het verleden ook discussies. De vorige minister van Justitie werd daarover geïnterpelleerd. Mijn voorganger verklaarde dat hij zich gebaseerd had op objectieve en juridische criteria. De criteria die ik hanteer zijn dezelfde en zeer zeker objectief. De beslissing is moeilijk maar zeker eerlijk verlopen. Mijn voorkeur moet rechtvaardig en gemotiveerd zijn. Dat is hier het geval. Momenteel is er tegen deze benoeming geen beroep aangetekend, hoewel de wettelijke termijn daarvoor nog niet verstreken is. Ik kan u verzekeren dat ik op een oprechte manier een keuze heb gemaakt. Ik heb de titels en verdiensten van de diverse kandidaten vergeleken. (*Verder in het Frans*)

Mevrouw Reynders is een goede juriste en heeft het vastberaden karakter dat nodig is om als "*primus inter pares*" een magistratenkorps te leiden.

In haar verzoekschrift zet zij uiteen hoe zij het "management" van de rechtbank van eerste aanleg te Luik opvat. (*Verder in het Nederlands*)

Het is voor een minister niet gemakkelijk om een dossier te behandelen met betrekking tot iemand die dezelfde naam draagt als een collega, met wie ik daarover echter geen contact heb gehad.

Ik heb niemand gehoord die twijfelde aan de kwaliteiten van mevrouw Reynders. Ik roep ze op om de waarborgen die ze biedt te laten blijken. Ze vertrekt met een handicap, het nadeel van de twijfel. Ik hoop dat ze snel de hele heibel zal doen vergeten.

Het nieuwe systeem kwam er omdat niemand nog vrede kon nemen met het oude benoemingssysteem. We weten dus dat dit laatste onvoldoende waarborgen biedt. De invoering van het nieuw systeem wordt de start van een nieuw tijdperk. Ik wil de laatste minister zijn

die kan aangesproken worden op benoemingen of bevorderingen, ook als ze perfect kunnen worden verantwoord.

Verzoeken die een onafhankelijke beslissing in de weg staan, zullen bij mij geen gehoor vinden. Ik hoop dat ik de laatste minister van Justitie zal zijn die over dit onderwerp geïnterpelleerd wordt. Een transparant beleid terzake zal ervoor zorgen dat dit in de toekomst niet meer nodig is.

Ik hoop dat de serene sfeer waarin de nieuwe voorzitter moet werken, behouden blijft. Prioritair is immers de goede werking van de justitie. Alle betrokkenen moeten in de eerste plaats hun functie zo goed mogelijk uitvoeren. Ik hoop dat mevrouw Reynders de kans krijgt haar kwaliteiten te bewijzen.

De benoemingen van notarissen gebeuren uitsluitend op basis van de verschillende adviezen. Het is echter wel zo dat deze adviezen tegengesteld kunnen zijn.

Benoemingen van notarissen van vader op zoon beschouwt men als apolitieke benoemingen. Niettemin is dit niet conform de letter van de wet.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Ik neem akte van de verklaring van de minister dat geen politieke invloed heeft gespeeld en dat hij in dit dossier niet werd benaderd, maar ook dat hij blijkbaar in andere dossiers wel werd benaderd. Ook zonder het nieuw artikel 151 en Octopus moet de minister na afweging de beste kandidaat benoemen. Ik heb de indruk dat hij niet echt een motivering wil geven. Ik dring aan op een grotere transparantie.

Vandaag werden twee schorsingen gepubliceerd van notarisbenoemingen. In de krant lees ik echter dat er in totaal vier procedures zouden zijn.

Ik dien een motie in waarin ik erop aandring dat de minister, in afwachting van het nieuwe artikel 151 GW, de meest strikte objectiviteit in acht zou nemen een transparant beleid voeren.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Ik sluit me aan bij collega Bourgeois, maar wil ook reageren op de sneer van de minister in verband met de benoeming van mevrouw Ancia. Mevrouw Ancia werd benoemd tot ondervoorzitter en was wél voorgedragen door het hof. Bovendien is zij geen familielid van een minister of een parlementslid.

Hoe dan ook is het nogal logisch dat gereageerd wordt tegen de benoeming van mevrouw Reynders, omdat zij niet werd voorgedragen door het hof. Dat geeft aanleiding tot allerlei speculaties.

Inzake het notariaat kan men inderdaad soms vragen stellen bij de adviezen. In twee gevallen is er niettemin een schorsing geweest van de benoeming. Er moet werk gemaakt worden van een verregaande objectivering van de criteria, om discussies te vermijden.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK) : De minister kaatst de bal terug door te verwijzen naar zijn voorganger. Het evenwicht is met de benoeming van mevrouw Reynders hersteld. Nu heeft, na de PS en de PSC, ook de VLD iemand kunnen benoemen die banden heeft met de partij.

De argumentatie van de minister is niet overtuigend : hij zegt helemaal niet welke elementen hebben gespeeld bij de afweging. Het is niet zo dat niemand getwijfeld heeft aan de kwaliteiten van mevrouw Reynders : ze werden publiek in twijfel getrokken bij haar eedaflegging.

Nu al is duidelijk dat wie door de Senaat werd aangevraagd voor de Hoge Raad voor de Justitie een politiek etiket heeft. Er zal dus niets verbeteren. Wij hebben daarvoor gewaarschuwd en wij hebben jammer genoeg gelijk gekregen.

De heer **Jean-Pol Poncelet** (PSC) : Het antwoord van de minister voldoet mij uiteraard niet. De minister verwees naar gelijkaardige voorvallen uit het verleden. De heer Van Parys merkte terecht op dat vergelijkingen niet altijd opgaan.

De minister heeft de praktijken die hij destijds als oppositiedid zwaar onder vuur nam, nu zelf overgenomen.

Ten slotte heeft de minister niet geantwoord op mijn vraag of minister Reynders op de benoeming van zijn zus heeft aangedrongen.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Frans*) : Ik heb u geantwoord dat hij dat niet deed.

De heer **Jean-Pol Poncelet** (PSC) : De minister heeft niet uitgelegd waarom hij het nodig achtte een magistraat uit haar ambt te ontheffen die die functie gedurende drie jaar tijdelijk waarnam tot eenieders voldoening.

De minister heeft de wettelijke criteria en de vooruitzichten inzake management aangehaald die mevrouw Reynders bij haar kandidatuur bepleitte. Wanneer de Hoge Raad voor de Justitie eindelijk het licht zal zien, zal hij met die elementen rekening houden. Hoe ver staat het trouwens met de oprichting van de Raad ?

Ik heb nota genomen van uw verklaring met betrekking tot het vastberaden karakter dat voor dat ambt is vereist.

De minister heeft ook met geen woord gerept over de brief waarin mevrouw Lovens erop wijst dat alle kandidaten voor een benoeming op eenzelfde wijze moeten worden behandeld.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Iedereen ziet in dat het huidige systeem tekortschiet. Er werden reeds initiatieven genomen om dit systeem af te schaffen. Betreffende de motivering van mijn beslissing, kan men het dossier consulteren.

De zaken hangend voor de Raad van State betreffende het notariaat zorgen inderdaad in een aantal gevallen voor discussie.

Momenteel zijn er reeds vier zaken waarvoor er beroep is aangetekend. Er zijn dus nog twee betwistingen bijgekomen. (*Verder in het Frans*)

De heer Poncelet vraagt mij hoe het zit met de Hoge Raad voor de Justitie. Ik heb echter al gepreciseerd, in aanwezigheid van mevrouw Clotilde Nyssens en de medewerker die naast u zit, dat de koninklijke besluiten nu vrijdag aan de Ministerraad zullen worden voorgelegd. Men heeft u daarvan wellicht niet op de hoogte gebracht.

Men heeft inderdaad gevraagd via een verzoekschrift de aanvraag uit te breiden. Na onderzoek achtte ik het niet relevant daar op in te gaan.

De **voorzitter** : Ik heb een motie van aanbeveling ontvangen van de heren Geert Bourgeois (VU-ID) en Tony Van Parys (CVP). Deze motie luidt als volgt :

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heren Bourgeois, Van Parys, Laeremans en Poncelet over de benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik,

– beveelt de minister aan inzake benoemingen en bevorderingen van magistraten de geest van het nieuwe artikel 151 van het GW nauw na te leven en uitsluitend rekening te houden met bekwaamheid en geschiktheid,

– beveelt de minister verder aan de grootste transparantie inzake benoemingen na te leven."

De heer Bart Laeremans (VL. BLOK) heeft eveneens een motie van aanbeveling ingediend. Deze luidt als volgt :

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Laeremans over de benoeming van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik,

gehoord het antwoord van de minister,

– betreurt de benoeming van mevrouw Reynders tot voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Luik,

– vraagt de minister om zich in de toekomst te onthouden van partijpolitiek geïnspireerde benoemingen."

Een motie van wantrouwen, ondertekend door de heer Jean-Pol Poncelet (PSC), luidt als volgt :

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Jean-Pol Poncelet

en het antwoord van de minister van Justitie,

– stelt vast dat de minister voor het eerst, inzake de benoeming voor een voorzitterschap van een rechtbank van eerste aanleg, de dubbele voordracht die hem was voorgelegd, naast zich heeft neergelegd en de voorkeur heeft gegeven aan een persoon die niet door het hof van beroep was voorgedragen en die slechts als tweede keuze van een politiek orgaan vermeld stond ;

– is de mening toegedaan dat de minister zijn beslissing niet afdoende gerechtvaardigd heeft in het licht van de traditie, die wil dat de minister een kandidaat(ate) die door het hof van beroep en de provincieraad tweemaal als eerste wordt voorgedragen, benoemt ;

– is bijgevolg van mening dat die handelwijze van de minister er zonder meer op wijst dat hij de voorkeur heeft gegeven aan een louter politieke benoeming die noch met de recente keuzen uitgestippeld door de wetgever, noch met de regeringsverklaring verzoenbaar is ;

– spreekt haar wantrouwen uit ten overstaan van de minister."

De eenvoudige motie werd ondertekend door de heer André Frédéric (PS), Hugo Coveliers (VLD), Bart somers (VLD) en mevrouw Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC) en mevrouw Fauzaya Talhaoui (Agalev-Ecolo).

Over deze moties zal in een volgende plenaire vergadering worden gestemd.

De bespreking is gesloten.

UITOEFENING VAN HET POSITIEF INJUNCTIERECHT

– *Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "zijn tussenkomst in de voorlopige aanhouding van Michel Nihoul" (nr. 209)*

– *Interpellatie van de heer Tony Van Parys tot de minister van Justitie over "de beleidslijnen inzake de uitoefening van het positief injunctierecht" (nr. 217)*

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Ook deze zaak kreeg heel wat aandacht. Vlak voor kerstmis leidde de tussenkomst van de minister tot de aanhouding van Michel Nihoul. Ik spreek mij niet uit over de zaak-Nihoul, ik heb enkel vragen over het optreden van de minister.

Het verhaal gaat dat toen Michel Nihoul zich op 23 december om half tien niet aanbood bij de sociaal assistente, er over en weer werd getelefoneerd tussen de minister, de procureur-generaal en de heer Dejemepe. Beide laatsten zouden een wetsdokter ter plaatse hebben gestuurd die een rapport zou hebben gemaakt waarin stond dat Nihoul inderdaad ziek was. Later zou de druk nog zijn opgevoerd door de kabinetschef en uiteindelijk zou er een schriftelijk bevel zijn gekomen van de minister om Nihoul op te pakken. Klopt dat ? Wat zijn de feiten ?

De minister beroept zich op het positief injunctierecht. Dit geeft de minister recht om misdrijven te vervolgen en is een zeer uitzonderlijke aangelegenheid. Het principe van de individuele onafhankelijkheid van de parketmagistraat wordt bevestigd in artikel 151 van de Grondwet.

Van de minister wordt een zekere terughoudendheid verwacht. De betrokkene dreigt met een klacht tegen de minister. De geruchten doen de ronde dat de minister herhaaldelijk een stand van zaken van het onderzoek in Neufchâteau opvraagt.

Vindt de minister dat zijn optreden gerechtvaardigd was en een toepassing was van zijn positief injunctierecht ?

Werd de vraag tot aanhouding bij de commissie voor voorwaardelijke invrijheidsstelling aanhangig gemaakt ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : De principiële vraag die rijst naar aanleiding van dit dossier gaat over het gebruik van het positief injunctierecht, dat voor het laatst werd gebruikt in het dossier-Latinus. Voor het eerst wordt het nu gebruikt in het kader van de nieuwe wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling en met de bedoeling om iemand aan te houden. Bij een normaal gebruik van het positief injunctierecht wordt alleen vervolging ingesteld, nu gaat het om vrijheidsberoving. Kan dat ? Het is een heel belangrijk precedent. Samen met de commissie voorwaardelijke invrijheidstelling betwijfel ik of artikel 274 dit wel mogelijk maakt.

Heeft men van het positief injunctierecht gebruik gemaakt omwille van het stilzitten van het parket ? Wat was het standpunt van het parket ? Heeft het geen ini-

tiatief genomen of heeft het geen tijd gekregen om een initiatief te nemen ? Is het gebruik van het positief injunctierecht conform de geest van de wet betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling ? Het was de bedoeling van deze wet om politieke tussenkomsten daarin te vermijden.

Zal de minister een beroep doen op zijn injunctierecht telkens de voorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling worden geschonden ?

Ik meen dat het onvoorzichtig is om zich al te veel in te mengen in een zaak als deze. Dit kan heel wat risico's inhouden met betrekking tot de al dan niet onpartijdigheid van de minister. Het Europees Hof voor de rechten van de mens heeft in die zin reeds uitspraken gedaan. Dit is het ergste wat ons zou kunnen overkomen. Er zijn voldoende instanties die op het goede verloop van de zaak kunnen toezien. De commissie voorwaardelijke invrijheidstelling is in staat om toezicht te houden op het onafhankelijk verloop van het onderzoek. Laten we deze instelling haar werk doen.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Professor Vanden Wyngaert heeft in een basiswerk het algemeen beginsel beschreven : de uitvoering van de straffen gebeurt door het openbaar ministerie en de minister van Justitie. Het openbaar ministerie neemt het initiatief, de minister staat in voor de verdere uitvoering. Ze wijst op een te grote soepelheid bij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de gebrekkige opvolging van de op proef vrijgelatenen. Tijdens de proefperiode blijft een controle bestaan. De voorwaardelijke invrijheidstelling blijft dus een onderdeel van de straf.

De raadsman van de betrokkene heeft zich verontschuldigd voor de aantijging dat ik een telefoongesprek tussen zijn cliënt en de justitieassistent zou hebben afgeleerd.

Ik mocht mij niet laten verleiden tot een openbare discussie met de betrokkene en zijn advocaat om de normale rechtsgang niet in gevaar te brengen. Vanaf de invrijheidstelling heb ik nadrukkelijk gevraagd om nauw toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Deze voorwaardelijke invrijheidstelling is een gunst en houdt een verbintenis voor alle veroordeelden in deze situatie in. Zij moeten zich akkoord verklaren met deze verbintenis en de eraan verbonden voorwaarden. De controle op de voorwaarden wordt toevertrouwd aan de politie, het openbaar ministerie en de justitieassistent. De justitieassistent heeft in dat geval gewacht op mijn formele opdracht om over te laten gaan tot een nieuwe aanhouding.

De voorlopige aanhouding was noodzakelijk vanwege de houding van de persoon. Nog nooit weigerde een in voorlopige vrijheid gestelde zich aan te melden voor het eerste gesprek met een justitieassistent. Vooral echter speelde het algemeen belang. Wat zou immers de reactie zijn van alle andere veroordeelden en in voorlopige vrijheid gestelden als ze vernamen dat precies deze persoon de voorwaarden voor zijn invrijheidstelling niet naleeft.

Ik heb mijn verantwoordelijkheid opgenomen. Ik ben wettelijk bevoegd voor de strafuitvoering en moet het naleven van de voorwaarden voor de voorlopige invrijheidstelling opvolgen.

De nieuwe wet wil de strafuitvoering weghalen bij de uitvoerende macht, maar enkel de beslissingen terzake, niet de controle op de naleving van de voorwaarden, waar de minister verantwoordelijk blijft.

In de rechtsleer wordt het positief injunctierecht beperkt in twee gevallen. Enerzijds kan de minister van Justitie niet optreden in de plaats van het openbaar ministerie. Anderzijds mag het openbaar ministerie vrij oordelen. Ik heb geen van beide beperkingen overtreden.

Als ik in de toekomst opnieuw met flagrante inbreuken op de voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling wordt geconfronteerd, zal ik dezelfde maatregelen nemen.

Het feit dat de betrokkene opnieuw in vrijheid is gesteld, beschouw ik niet als een terugfluiting. Ik heb door mijn handelwijze de nadruk willen leggen op het belang van het systeem van de voorwaardelijke invrijheidstelling en de controle erop. Het is nodig dat er daarin een voorbeeld wordt gesteld, zodat de gedetineerden er zich van bewust zijn dat de voorwaarden reëel zijn en ook toegepast worden.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : De minister vertolkte een aantal principiële standpunten, die hij ook in andere dossiers zal toepassen. Ik ben het met hem eens dat het openbaar ministerie en de minister belast zijn met de strafuitvoering en dat hij controle uitoefent. Daarvoor heeft hij ambtenaren. Kan hij echter wel opdracht geven om iemand die in voorlopige vrijheid is opnieuw aan te houden ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Ik heb een onderhoud gehad met het parket. Het parket heeft mij meegedeeld dat het tot aanhouding zou overgaan, maar het heeft mij wel gevraagd om mijn standpunt schriftelijk mee te delen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Het openbaar ministerie heeft gewacht op een formele opdracht. Heeft de minister een bevel gegeven of heeft de minister een initiatief genomen om het parket te wijzen op de tekortkomingen van Nihoul ? Wat heeft het parket uiteindelijk gedaan ?

Het openbaar ministerie staat natuurlijk onder het gezag van de minister, maar wij zouden toch willen weten of de minister bevel heeft gegeven tot aanhouding dan wel of hij het parket heeft ingelicht over de bevindingen van de justitieassistenten ?

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Ik sluit mij aan bij de repliek van collega Bourgeois en zou daarom nog een vraag aan de minister willen stellen.

De justitieassistenten heeft de minister ingelicht over de inbreuk op de voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling. Heeft de minister rechtstreeks contact gehad met de justitieassistenten ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Ik heb op 23 december geen rechtstreeks contact gehad met mevrouw Durant. Ik heb wel via de hiërarchische weg een schriftelijk verslag van haar ontvangen. Dit is de formele gang van zaken.

De heer **Tony Van Parys** (CVP) : Ik neem er nota van dat er geen rechtstreeks contact was, wat ook ongebruikelijk zou zijn geweest.

Er moet inderdaad nauw worden toegezien op de naleving van de voorwaarden, maar dat is in de eerste plaats een bevoegdheid van de commissie en het openbaar ministerie moet het initiatief nemen. Men moet de bevoegde instanties responsabiliseren. De minister kan immers niet toezien op alle dossiers.

Als we het positief injunctierecht zo interpreteren dat de minister iemand kan laten aanhouden, dan vrees ik dat we te ver gaan. Dat is een bevoegdheid van de onderzoeksrechter, onder controle van de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling. De bevoegdheid van de minister voor de strafuitvoering lijkt mij geen afdoend argument.

De heer **Gerolf Annemans** (VL. BLOK) : Wat is het punt van beide collega's die de minister interpelleren ? Ik vind het moment voor deze interpellatie nogal vreemd. Net op dit moment grijpen zij de zaak-Nihoul aan om een interpellatie te houden betreffende het positief injunctierecht, waarschijnlijk uitsluitend om zich op die manier voor de schijnwerpers te werken. Wat is hun politiek doel bij deze interpellatie ? Ik zal met veel genoegen de

eenvoudige motie goedkeuren, indien deze wordt ingediend.

De **voorzitter** : Een repliek moet gericht worden tot de minister en niet tot de interpellanten.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Onze tussenkomst heeft op politiek vlak wel degelijk belang.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Er blijft misschien nog een onduidelijkheid. Het openbaar ministerie is niet blijven stilzitten. Het heeft immers een medisch onderzoek bevolen. De procureur-generaal heeft mij wel gevraagd om schriftelijk mijn standpunt te bevestigen. Ik heb dat ook gedaan.

De **voorzitter** : Ik heb een motie van aanbeveling ontvangen van de heren Geert Bourgeois (VU-ID) en Tony Van Parys (CVP). Deze luidt als volgt :

De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heren Bourgeois en Van Parys,

beveelt de minister aan het positief injunctierecht uitzonderlijk aan te wenden, bij stilzitten van het openbaar ministerie en beperkt tot het geval bepaald in artikel 274 GW.

Ondertussen advies in te winnen over de toepassing van het injunctierecht met betrekking tot de voorlopige aanhouding in het kader van de voorwaardelijke invrijheidstelling.

De eenvoudige motie werd ondertekend door de heer André Frédéric (PS), Guy Hove (VLD) en mevrouw Jacqueline Herzet (PRL FDF MCC) en Fauzaya Talhaoui (Agalev-Ecolo).

Over beide moties zal in een volgende plenaire vergadering worden gestemd.

De bespreking is gesloten.

PERSONEELSKADER IN DE JUSTITIEHUIZEN

Vraag van de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Justitie over "het personeelskader in de justitiehuisen" (nr. 745)

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Ik had een schriftelijke vraag ingediend over de personeelsformaties in de justitiehuisen, maar ondertussen werd ik getroffen door de aankondiging van de rechtbank van Hasselt dat geen alternatieve straffen meer kunnen worden opgelegd bij

gebrek aan personeel in de justitiehuisen. Justitieassistenten worden ook belast met sociale onderzoeken. Achterstand daarbij leidt tot schrijnende toestanden. De vorige minister kondigde een uitbreiding van het aantal effectieven aan.

Is er inderdaad een probleem met de bemanning van de justitiehuisen en het uitvoeren van sociale onderzoeken ? Zijn er extra aanwervingen op komst ? Zo ja, om hoeveel mensen gaat het en op welke termijn ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Vaak wordt de indruk gewekt dat de justitiehuisen er reeds zouden zijn. Evenmin is het personeelskader reeds opgevuld. De kredieten voor personeelsuitgaven bij de justitiehuisen zullen verder stijgen. Voor het einde van dit jaar moeten in alle gerechtelijke arrondissementen justitiehuisen worden geopend, voorzien van personeel en materiële middelen. Er zijn vandaag inderdaad nog een aantal problemen. In enkele kleinere arrondissementen ligt de werkdruk voor de justitieassistenten hoger.

Wanneer één of meer justitieassistenten tijdelijk wegvalen, stijgt de werkdruk. Het is echter overdreven om over schrijnende toestanden te spreken.

De personeelsformatie bestaat uit 851 statutaire betrekkingen.

Deze betrekkingen zijn afkomstig van de statutaire en contractuele betrekkingen voor 1999 van de externe sociaal-penitentiare sector van de strafinrichtingen enerzijds en de bemiddeling in strafzaken en het slachtofferonthaal bij de parketten anderzijds en betrekkingen vermeld in het luik "begroting jaar 2000 justitiehuisen" van het meerjarenplan van de vorige regering.

Deze betrekkingen kunnen pas vanaf 1 januari 2000 worden opgevuld. Eenmaal het kader volledig is opgevuld zal er volgens berekeningen tijdens de vorige legislatuur voldoende personeel per justitiehuis zijn om de opdrachten naar behoren uit te voeren.

Met de operatie ter opvulling van het toegekende kader werd op 1 november 1999 gestart. Er zal eerst geput worden uit bestaande reserves van bemiddelingsassistent, maatschappelijk assistent en probatieassistent en de mobiliteit.

Vermits het aantal geslaagden in de reserves voor aanwerving als justitieassistent niet volstaat om alle betrekkingen op te vullen zullen contractuelen ten belope van het verschil tussen het kader en het effectief in dienst worden gehouden of genomen tot een nieuwe wervingsreserve zal samengesteld zijn.

Het directie- en administratief personeel kan volledig statutair worden aangeworven.

De huidige personeelsformatie werd ontwikkeld op basis van de *caseload* van de justitieassistenten. Extra aanwervingen zijn slechts verantwoord wanneer het aantal opdrachten zou toenemen of de justitiehuisen zouden belast worden met nieuwe opdrachten. Na de volledige opvulling zal een evaluatie worden doorgevoerd. Indien er zou blijken dat een verdere kaderuitbreiding nodig is, zal dat onmiddellijk gebeuren, nog vooraleer andere initiatieven worden genomen.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : Over hoeveel personeelsleden zou een volzet kader beschikken ? In welke mate is het kader momenteel ingevuld ?

Minister **Mark Verwilghen** (*in het Nederlands*) : De huidige bezetting bedraagt slechts 1/5 van de voltallige bezetting. De precieze cijfers zal ik kortelings aan de heer Vandeurzen bezorgen.

De heer **Jo Vandeurzen** (CVP) : In sommige gevallen moeten mensen een jaar wachten op een sociaal onderzoek. Het is noodzakelijk om te onderzoeken waaraan deze achterstanden te wijten zijn.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

AFDELINGEN VAN DE HOVEN VAN BEROEP IN WEST-VLAANDEREN EN LIMBURG

– *Vraag van de heer Luc Goutry tot de minister van Justitie over "de oprichting van een afdeling van het hof van beroep in West-Vlaanderen" (nr. 762)*

– *Vraag van mevrouw Frieda Brepoels tot de minister van Justitie over "de oprichting van een afdeling van het hof van beroep van Antwerpen in de provincie Limburg" (nr. 799)*

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De hoven van beroep werden ruim 160 jaar geleden opgericht. Vandaag is hun aantal niet meer toereikend, temeer daar de kamer van inbeschuldigingstelling zich bevindt in de zetel van het hof van beroep. Voor West-Vlaanderen is dat Gent.

Eén van de problemen is de overbrenging vanuit de gevangenissen. Men mag niet vergeten dat er in Brugge een grote en moderne gevangenis is. Dit transport is voor het personeel erg tijdrovend.

Zou het niet nuttig zijn om een afdeling op te richten in Brugge, naar analogie met het arbeidshof ? Daarvoor is geen grondwetswijziging nodig. Men zou ook moderne

communicatieapparatuur kunnen aanwenden om het voortdurend transport van gevangenen onnodig te maken.

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU-ID) : Het hof van beroep van Antwerpen heeft ook de provincie Limburg onder haar bevoegdheid. Er werd reeds in het verleden een motie van de provincieraad van Limburg ingediend om ook in Limburg een afdeling van het hof van beroep te installeren.

Het gerecht moet dichter gebracht worden bij de bevolking. Verder speelt het mobiliteitsprobleem een rol. Heel wat mensen verkeren niet in de mogelijkheid om tijdig op de zittingen in Antwerpen te verschijnen. De nieuwe treinregelingen van de NMBS hebben allesbehalve bijgedragen tot een vlotte verbinding tussen Antwerpen en Limburg. Er stelt zich geen huisvestingsprobleem indien er een gunstig besluit terzake wordt genomen door de minister. De provincie wil immers een voorstel uitwerken.

Is de minister bereid om een afdeling van het hof van beroep in Limburg mogelijk te maken en daartoe een voorstel uit te werken ? Werd er aan de motie van de Limburgse provincieraad gevolg gegeven ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Ik zal de vraagstellers de informatie die ik heb ingewonnen bij de korpsoversten in extenso doorgeven.

De vraag die vandaag wordt gesteld is niet nieuw. Voor een opsplitsing is geen grondwetsherziening nodig. De argumenten van de korpsoversten zijn wel valabel. Vandaag is de aanwezigheid van de rechtsonderhorigen niet meer verplicht, als ze maar vertegenwoordigd zijn. Meerdere zetels kunnen de eenvormigheid van de rechtspraak aantasten. Een opsplitsing kost ook geld : men moet de administraties opsplitsen.

Het transport van gevangenen geldt ook binnen West-Vlaanderen. Daarvoor kan de oplossing die de heer Goutry voorstelt wel soelaas brengen.

Ik zou de antwoorden van de korpsoversten schriftelijk willen bezorgen aan de interpellanten.

De heer **Luc Goutry** (CVP) : De minister wil niet op de huidige piste verdergaan. Wanneer de keuze aan de gedetineerde gelaten wordt om al dan niet op de zitting aanwezig te zijn, verkiest deze in 90 procent van de gevallen voor het "uitstapje". De overbrenging van de gedetineerde impliceert heel wat praktische problemen en dus kosten. Er zijn heel wat argumenten om dus deze piste in overweging te nemen en ik betreurt dat de minister er niet verder zal op ingaan.

Mevrouw **Frieda Brepoels** (VU-ID) : Ik betreurt het dat de minister het standpunt van de korpsoversten zomaar overneemt. De vrees naar het teloorgaan van de eenvormigheid van de rechtspraak doet niet terzake, omdat de opsplitsing van de arbeidshoven tot ieders tevredenheid is verlopen.

De kosten-batenanalyse moet volledig worden gemaakt. Zeker als lokale besturen willen meewerken is dat geen argument.

Het standpunt van de minister zal in Limburg moeilijk worden begrepen. Men had gehoopt dat de rechterlijke macht naar de rechtszoekenden zou komen in plaats van omgekeerd.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Ik ga akkoord met heel wat opmerkingen en we hebben wel degelijk oog voor de problemen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

GERECHTELIJKE ACHTERSTAND IN BRUSSEL

– *Vraag van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie en de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over "de taalproblematiek van het gerecht in Brussel" (nr.783)*

– *Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "het tussentijds verslag van de commissie gerechtelijke achterstand Brussel en over de regeringsplannen ter zake" (nr.816)*

De heer **Bart Laeremans** (VL. BLOK) : In december heeft de minister ons ingelicht over de maatregelen die de Ministerraad had genomen om de gerechtelijke achterstand in Brussel te verhelpen. Die beslissing zou in de Kamer moeten worden onderzocht. Is de minister bereid het tussentijdse verslag aan de commissieleden mee te delen ?

Hoeveel politierechters zullen er bijkomend benoemd worden ?

Hoeveel bijkomende referendarissen en parketjuristen zullen er in dienst worden genomen ? Op welke basis zal dit gebeuren ? Op grond van welke criteria zullen deze aan de rechters worden toegewezen ?

Welke taalvereisten zullen er voor deze mensen gelden ? Hoeveel Nederlandstaligen en hoeveel Franstaligen zullen er worden ingezet ?

In welke zin zal het KB met betrekking tot taalexamen gewijzigd worden ? Kan de minister dit nader toelichten ? Wordt het examen versoepeld ?

De twee ministers voor institutionele hervormingen werden belast met een studie over de hervorming van de taalwetgeving. Hiermee wordt erkend dat het om een institutioneel probleem gaat. Zal ook de problematiek van de splitsing van het gerechtelijk arrondissement aan bod komen ? Zal dit dossier tevens besproken worden tijdens de Costa-onderhandelingen ? Tegen wanneer moet de studie klaar zijn ?

Indien men nu reeds aan de Franstaligen toegeeft inzake de taalvereisten, zal er van verdere besprekingen inzake de splitsing van het gerechtelijk arrondissement niet veel in huis komen.

Ik heb begrepen dat in het verslag van de commissie verwezen werd naar een mogelijke splitsing van het gerechtelijke arrondissement. Ik zou toch willen wijzen op de taalproblematiek. Deze splitsing stoelt op een gebrek in het gerechtelijk apparaat, met name in Halle-Vilvoorde. Aan de verzuchtingen van Halle-Vilvoorde lijkt men niet tegemoet te komen.

Blijkbaar vindt men geen Nederlandstalige magistraten meer om de parketten te bemannen. Binnen de jeugdsectie van het Brussels parket ligt de werklast voor de Nederlandstaligen dubbel zo hoog als voor hun Franstalige collega's.

Zal dit dossier in zijn geheel worden bekeken ? Wanneer moet de studie met betrekking tot de taalverhoudingen klaar zijn ?

Welke initiatieven zal de minister nemen ? Binnen welk kader zullen deze initiatieven zich situeren ?

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Over deze materie stelde ik al eerder vragen.

De commissie voor de gerechtelijke achterstand Brussel zou pleiten voor een versoepeling van het taalexamen. Dat examen zelf zou geen echte klip zijn. Is er een aanbeveling om het examen te versoepelen ? Wil de minister daarop ingaan ?

De Ministerraad van 29 oktober besliste een werkgroep op te richten om de plannen van de vorige minister te onderzoeken. Is men van plan om de huidige taalregeling op te geven ?

Aan welke verhouding denkt men voor parketjuristen en referendarissen ?

Wat met de herstructurering van de politierechtbanken ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Ik ben niet van plan om bepaalde stukken voor mezelf te houden. Een kopie van het verslag zal aan het commissiesecretariaat worden bezorgd en aan de commissieleden rondgedeeld worden.

Ik weet niet wanneer er een eindverslag zal zijn. Er zullen vier bijkomende politierechters worden benoemd. Daarvoor is geen bijzondere wet nodig en deze aanwerving kan dus zeer snel gebeuren.

Ik zal voor de achttien vacatures voor parketjuristen bijkomende middelen vragen aan de minister van begroting. De kandidaten zullen aan een selectietest worden onderworpen.

De contractuelen zijn niet onderworpen aan de taalwetgeving. De verdeling tussen Frans- en Nederlandstaligen zal afhangen van de behoeften.

Ik ben geen voorstander van een wijziging van de taalwetgeving, wel van een globale aanpak. De Ministerraad gaf de twee ministers voor Institutionele Hervormingen een onderzoeksoopdracht. Ik wacht hun resultaat af. De commissie heeft wel over een splitsing van het gerechtelijk arrondissement gesproken, maar bindt zich niet.

De heer **Bart Laeremans** (VL. BLOK) : De minister spreekt over vier bijkomende politierechters. Waarschijnlijk gaat het om vacatures voor Brussel. Inzake de structuur van de politierechtbanken heeft de minister nog geen standpunt ingenomen. Dit antwoord verontrust mij. Indien de minister mij garandeert dat er niet meer over zal worden gesproken, zou ik hem niet meer over dit onderwerp ondervragen.

Het aantal vacatures voor parketmedewerkers ligt volgens mij te laag om de werkdruk binnen de parketten weer op een gezond niveau te brengen.

Voor de parketmagistraten moet de taalverhouding 1/3 – 2/3 in acht worden genomen. Indien er wordt overgegaan naar een splitsing van het arrondissement, zal er moeten worden gesproken over een taalwetgeving.

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : Mag ik u verzoeken om eerst het verslag te lezen ?

De heer **Bart Laeremans** (VL. BLOK) : Ik zal eerst het verslag lezen, maar de kans is groot dat ik de minister opnieuw over hetzelfde onderwerp zal ondervragen.

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : Ik neem er nota van dat er inzake de herstructurering van de politierechtbanken geen eensgezindheid is. Ik pleit ervoor de aanwer-

vingsprocedure voor parketjuristen en referendarissen opnieuw te bekijken.

Men kan iets wijzigen aan het taalexamen, maar de tweetaligheid moet verzekerd blijven.

Men mag zich niet toespitsen op Brussel alleen en ondertussen niet tegemoet komen aan de rechtmatige eisen van de Vlamingen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

ROL VAN HET OPENBAAR MINISTERIE IN DE RECHTSPLEGING

Vraag van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de dringende noodzaak tot een wetswijziging met betrekking tot de rol van het openbaar ministerie in de rechtspleging zowel in burgerlijke als in strafzaken" (nr. 798)

De heer **Geert Bourgeois** (VU-ID) : België werd reeds herhaaldelijk veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens omdat de rol van het openbaar ministerie in de rechtspleging in strijd is met het EVRM, met name door een gebrek aan mededeling van de conclusie van het openbaar ministerie aan de partijen, door een gebrek aan tegenspraak door de partijen op de conclusie van het openbaar ministerie en door de deelname van het openbaar ministerie aan de beraadslaging.

Het Hof van Cassatie heeft inmiddels wel zijn rechtspraak aangepast, maar toch is een wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek noodzakelijk. De Belgische regering moet immers om de zes maanden verantwoording afleggen aan het Comité van ministers over de opvolging van de veroordelingen van België. Bovendien moet op de tussenkomst van het openbaar ministerie voor de lagere rechtscolleges dezelfde redenering worden toegepast inzake de overeenstemming van de procedureregels terzake met artikel 6 van het EVRM.

De vorige regering had een wetsontwerp ingediend tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzake de tussenkomst van het openbaar ministerie in de procedure voor het Hof van Cassatie en, in burgerlijke zaken, voor de rechters ten gronde. Daar moet werk van gemaakt worden.

Tot welke bedragen werd de Belgische Staat veroordeeld in de drie vermelde arresten ? Hoeveel procedures met betrekking tot deze problematiek zijn er hangende ? Hebben zij betrekking op de procedure voor het Hof van Cassatie of op de procedure voor de lagere rechtscolleges ?

Wanneer heeft de vertegenwoordiger van de Belgische regering voor het laatst verantwoording moeten afleggen aan het Comité van ministers over de opvolging van de veroordelingen van België ? Had deze verantwoording ook betrekking op deze problematiek ? Welke verantwoording werd er gegeven ?

Is deze problematiek voor de minister prioritair ? Zal hij het reeds vermelde wetsontwerp opnieuw indienen, of is hij van plan andere initiatieven te nemen ?

Minister **Marc Verwilghen** (*in het Nederlands*) : De Belgische Staat werd in de zaak-Borgers veroordeeld tot het betalen van een som van 113.250 Belgische frank aan procedurekosten voor het Hof. In de zaken-Vermeulen en -Van Orshoven bedroegen de procedurekosten ten laste van de Belgische Staat 250.000 Belgische frank.

België werd tot geen enkele vergoeding van materiële of morele schade veroordeeld in de drie zaken waarin zij aansprakelijk werd gesteld voor de schending van het artikel 6-1 van het EVRM.

Wat de materiële schadevergoeding aangaat, heeft het Hof de verzoeken verworpen wegens de afwezigheid van een oorzakelijk verband tussen de overtreding van artikel 6-1 en de aangevoerde schade. Wat de morele schade betreft, heeft het Hof in de drie gevallen geoordeeld dat deze voldoende hersteld was door de vaststelling van de schending van het artikel 6-1.

Momenteel zijn er twee beroepen betreffende deze problematiek hangende voor het Hof, met name : de zaak-Wynen en IMEC, die handelt over de procedure voor het Hof van Cassatie, alsook de zaak-Coëme en consoorten. Het is passend te verduidelijken dat in deze laatstgenoemde zaak, het niet de procedure is die rechtstreeks in vraag wordt gesteld. Het is vooral de invloed van het openbaar ministerie op het Hof van Cassatie, die volgens de eiser overheersend is, die bekritiseerd wordt. Daarenboven ging het om een zaak ten gronde namelijk de berechting van een minister.

Het Comité van ministers moet trouwens eveneens elf dossiers onderzoeken met betrekking tot de afwikkeling van de procedure voor het Hof van Cassatie en de deelname van het openbare ministerie aan het beraad. Acht dossiers worden onderzocht in het kader van het vroegere artikel 32 van het EVRM en drie, meer bepaald de zaken-Borgers, -Vermeulen en -Van Orshoven, in het kader van artikel 54.

De Belgische Staat heeft op 4 november 1999 verslag uitgebracht over het gevolg aan de beslissingen van het Hof in deze materie verleend werd. Bij die gelegenheid werd er verduidelijkt dat het ontwerp van wet houdende

de wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzake de tussenkomst van het openbaar ministerie in de procedure voor het Hof van Cassatie en, in burgerlijke zaken, voor de feitenrechters, dat werd neergelegd onder voorgaande legislatuur, opnieuw zou worden ingediend.

De **voorzitter** : het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.10 uur.*